

II

(Meddelanden)

MEDDELANDEN FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER, BYRÅER
OCH ORGAN

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

EU-rätten: Bättre resultat genom bättre tillämpning

(2017/C 18/02)

1. Inledning

Europeiska unionen bygger på rättsstatsprincipen och ser genom lagstiftning till att dess politik och prioriteringar genomförs i medlemsstaterna ⁽¹⁾. Enligt artikel 17.1 i fördraget om Europeiska unionen ska kommissionen se till att EU-lagstiftningen tillämpas, genomförs och efterlevs på ett ändamålsenligt sätt. Detta är en viktig politisk prioritering för Junckerkommissionen och ingår i kommissionens förstärkta kampanj för bättre lagstiftning ⁽²⁾.

Det är viktigt att se till att EU-reglerna – från de grundläggande friheterna, livsmedels- och produktsäkerhet till luftkvalitet och skydd av den gemensamma valutan – efterlevs eftersom de påverkar EU-invånarnas vardag. Det tjänar även allmänintresset. När frågor blir aktuella – utsläppsprovning av bilar, vattenföreningar, olagliga avfallsdeponier, säkra transporter eller säkerhet – är problemet ofta inte att det saknas EU-lagstiftning, utan snarare att den inte har tillämpats på ett ändamålsenligt sätt. Därför behövs ett tillförlitligt, effektivt och ändamålsenligt system för kontroll av efterlevnaden för att se till att medlemsstaterna fullständigt tillämpar och genomför EU-rätten och ser till att den efterlevs samt att de ger medborgarna tillgång till rättslig prövning.

Allmänheten, företag och det civila samhället bidrar på ett viktigt sätt till kommissionens övervakning genom att rapportera brister i medlemsstaternas tillämpning av EU-rätten. Kommissionen är medveten om klagomålets centrala roll för att upptäcka överträdelser av EU-rätten.

Kommissionens nuvarande policy för kontroll av efterlevnaden går ut på att övervaka hur EU-rätten tillämpas och genomförs, lösa problem tillsammans med medlemsstaterna för att rätta till eventuella överträdelser och ingripa mot överträdelser om så behövs. Policyn har utvecklats och gradvis förstärkts under de senaste 15 åren. I de centrala meddelandena från 2002 ⁽³⁾ och 2007 ⁽⁴⁾ gav kommissionen en lämplig ram för förbättrad övervakning, förstärkta partnerskap och problemlösningsmekanismer, vilket lett till bättre handläggning av överträdelseärenden och ökad insyn.

Förutom handläggning av överträdelseärenden har kommissionen utformat en EU-ram för att stärka rättsstatsprincipen ⁽⁵⁾, som den har tillämpat när nationella "mekanismer till skydd för rättsstaten" inte längre förefaller räcka till för att effektivt hantera situationer när rättsstatsprincipen är utsatt för systemrelaterade risker och ett sådant hot inte kan avvärras genom överträdelseförfaranden. Detta visar också att upprätthållandet av rättsstatsprincipen är en förutsättning för att vidmakthålla alla rättigheter och skyldigheter som följer av fördragen.

⁽¹⁾ Artikel 2 i EU-fördraget: "Unionen ska bygga på värdena respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter. Dessa värden ska vara gemensamma för medlemsstaterna i ett samhälle som kännetecknas av mångfald, icke-diskriminering, tolerans, rättvisa, solidaritet och principen om jämställdhet mellan kvinnor och män."

⁽²⁾ Politiska riktlinjer för nästa Europeiska kommission av den 15 juli 2014 samt uppdragsbeskrivningarna av den 1 november 2014 från kommissionens ordförande till vice ordförandena och kommissionsledamöterna.

⁽³⁾ Meddelande från kommissionen om bättre övervakning av EG-rättens tillämpning (KOM(2002)725/slutlig/4, 16.5.2003).

⁽⁴⁾ Meddelandet En Europeisk union som bygger på resultat – tillämpningen av gemenskapsrätten (KOM(2007) 502 slutlig, 5.9.2007).

⁽⁵⁾ Meddelandet En ny EU-ram för att stärka rättsstatsprincipen (COM(2014) 158, 11.3.2014).

Junckerkommissionen har dessutom infört en mer fokuserad strategi för politiska åtgärder och lagstiftning. Den har rationaliserat arbetsprogrammet, som i alla skeden av utformningen av politiken underbyggs av analyser av hög kvalitet och offentliga samråd med berörda parter. Syftet med detta nya arbetssätt, som ligger till grund för agendan för bättre lagstiftning, är att se till att alla åtgärder i EU:s regelverk är ändamålsenliga, enkla att genomföra och tillämpas i hela EU. I sitt meddelande *Bättre lagstiftning: Bättre resultat för ett starkare EU* åtar sig kommissionen att främja effektivare tillämpning, genomförande och kontroll av efterlevnaden⁽¹⁾.

I det nyligen undertecknade interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning⁽²⁾ bekräftar Europaparlamentet, rådet och kommissionen sitt gemensamma ansvar för att skapa unionslagstiftning av hög kvalitet. I den gemensamma förklaringen om EU:s lagstiftningsprioriteringar för 2017 upprepar de dessutom att de står fast vid åtagandet att främja ett korrekt genomförande och efterlevnad av befintlig lagstiftning⁽³⁾.

Trots dessa insatser uppstår fortfarande problem i samband med tillämpningen och efterlevnaden av EU-rätten, vilket kräver en starkare inriktning på kontroll av efterlevnaden för att allmänintresset ska tillgodoses. Kontrollen av efterlevnaden stöder och kompletterar förverkligandet av de politiska prioriteringar som ställts upp. När kommissionen fastställer sina politiska prioriteringar kommer den därför inte bara inrikta sig på att lägga fram nya lagstiftningsförslag, utan även tänka på genomförandeaspekten. Arbetet med att säkerställa en effektiv efterlevnad av befintlig EU-lagstiftning måste ses som lika viktigt som arbetet med att ta fram ny lagstiftning. Partnerskapet mellan kommissionen och medlemsstaterna, som spelar en central roll i genomförandet, måste stärkas så att fördelarna med EU-rätten kommer allmänheten till nytta. Samtidigt uppmuntras medborgarna, näringslivet och näringslivsorganisationer, arbetsmarknadens parter, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén samt det civila samhällets organisationer att hjälpa kommissionen att upptäcka problem på ett mer strukturerat sätt.

I detta meddelande anger kommissionen hur den kommer att öka sina ansträngningar med tillämpning, genomförande och efterlevnad av EU-rätten enligt Junckerkommissionens åtagande att vara "större och mer målmedvetet i stora frågor och mindre och mer anspråkslöst i små frågor"⁽⁴⁾. Detta innebär ett mer strategiskt tillvägagångssätt för att hantera överträdelse. Meddelandet ger också en översikt av andra åtgärder som kommissionen kommer att vidta för att hjälpa medlemsstaterna och medborgarna att se till att EU-rätten tillämpas på ett ändamålsenligt sätt.

2. Samarbete med medlemsstaterna i verkställandet av EU-rätten

Medlemsstaterna har det främsta ansvaret för att införliva, tillämpa och genomföra EU-rätten på ett korrekt sätt⁽⁵⁾. De ska också fastställa de möjligheter till överklagande som behövs för att säkerställa ett effektivt domstolsskydd inom de områden som omfattas av EU-rätten. Detta innebär att när medborgarnas rättigheter enligt EU-lagstiftningen påverkas på nationell nivå ska allmänheten ges tillgång till snabba och effektiva nationella system prövningsmekanismer. Dessa system måste uppfylla principen om effektivt rättsligt skydd i fördraget⁽⁶⁾. De nationella domstolarna är de "allmänna domstolarna" för att upprätthålla EU-rätten och bidrar på ett effektivt sätt till genomdrivandet av EU-rätten i individuella ärenden. De är behöriga att bifalla talan som väcks av privatpersoner som söker skydd mot nationella åtgärder som inte är förenliga med EU-rätten eller ekonomisk ersättning för skador som orsakas av sådana åtgärder.

Kommissionen använder ett stort urval verktyg för att hjälpa medlemsstaterna i deras ansträngningar att genomföra EU-rätten och se till att de uppfyller sitt ansvar att tillämpa EU-lagstiftningen korrekt. Verktygen sträcker sig från förebyggande åtgärder och tidig problemlösning till aktiv övervakning och riktade åtgärder för kontroll av efterlevnaden. Nedan anges hur de nuvarande stödåtgärderna kommer att förstärkas.

Dialog

Överträdelse av EU-rätten är ingen rutinfråga, utan bör diskuteras på en lämplig hög nivå och i rätt tid. Bilaterala möten på hög nivå mellan kommissionen och medlemsstaterna för att aktivt diskutera efterlevnaden av EU-rätten uppmuntras och kommer att systematiseras inom de olika lagstiftningsområdena. Enligt strategin för den inre marknaden⁽⁷⁾ kommer kommissionen exempelvis att organisera efterlevnadsdialoger tillsammans med medlemsstaterna. Dessa dialoger kan handla om både överträdelseärenden och mer allmänna efterlevnadsfrågor.

(1) Meddelandet *Bättre lagstiftning: Bättre resultat för ett starkare EU* (COM(2016) 615 final, 14.9.2016).

(2) Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om bättre lagstiftning (EUT L 123, 12.5.2016, s. 1).

(3) Gemensam förklaring om den årliga interinstitutionella programplaneringen för 2017, undertecknad av Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande den 13 december.

(4) Politiska riktlinjer för nästa Europeiska kommission av den 15 juli 2014 samt uppdragsbeskrivningarna av den 1 november 2014 från kommissionens ordförande till vice ordförandena och kommissionsledamöterna.

(5) Artikel 4.3 i EU-fördraget samt artiklarna 288.3 och 291.1 i EUF-fördraget.

(6) Artikel 19.1 andra stycket i EU-fördraget och artikel 47 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.

(7) Meddelandet *Att förbättra den inre marknaden – bättre möjligheter för individer och företag* (COM(2015) 550 final, 28.10.2015).

Kommissionen kommer att fortsätta att dra nytta av de olika kommittéer och expertgrupper som redan finns och det värdefulla stödet från EU:s byråer och organ för att främja genomförandet och bedöma hur lagstiftningen genomförs i praktiken. Diskussionerna i dessa forum har visat sig vara ett effektivt sätt att se till att medlemsstaterna infriar sitt åtagande att genomföra EU-rätten, och är ett uttryck för den grundläggande principen om lojalt samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna. Dessutom bidrar dialogen om efterlevnad av särskilda bestämmelser i EU-rätten, som även är en grundläggande förutsättning för en ändamålsenlig användning av de europeiska struktur- och investeringsfonderna ⁽¹⁾, till att säkerställa ett fullständigt införlivande av EU-lagstiftningen i rätt tid.

Överträdelser måste hanteras snabbt. Kommissionen och medlemsstaterna måste utreda lagöverträdelser utan dröjsmål. Den strukturerade problemlösningsdialogen mellan kommissionen och medlemsstaterna, som kallas EU Pilot, inrättades just för att i lämpliga fall snabbt lösa eventuella överträdelser av EU-rätten redan i ett tidigt skede. Meningen med EU Pilot är alltså inte att lägga till ytterligare ett långt steg i överträdelseförfarandet, vilket i sig är ett sätt att lösa problem tillsammans med medlemsstaterna. Kommissionen kommer därför att inleda överträdelseförfaranden utan att tillämpa EU Pilots problemlösningsmekanism, om inte EU Pilot anses användbart i ett visst fall ⁽²⁾.

Kapacitetsuppbyggnad i medlemsstaterna

Kommissionen kommer att uppmuntra och hjälpa medlemsstaterna att förbättra sin kapacitet att genomdriva EU-rätten och tillhandahålla rättsmedel för att se till att "slutanvändarna" av EU-rätten, vare sig de är privatpersoner eller företag, fullständigt kan utöva sina rättigheter ⁽³⁾. Nätverk och utbyte av bästa praxis är centrala aspekter i denna insats. Kommissionen kommer via ett antal nätverk att fortsätta att arbeta i partnerskap med nationella myndigheter för att se till att EU-reglerna tillämpas ändamålsenligt och konsekvent. När det gäller den inre marknaden för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster bistår exempelvis Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation och ger råd till kommissionen och de nationella tillsynsmyndigheterna i genomförandet av EU:s regelverk för elektronisk kommunikation. På liknande sätt bidrar Europeiska konkurrensnätverket till ett ändamålsenligt och konsekvent genomförande av konkurrensreglerna. EU:s nätverk för genomförande och upprätthållande av miljölagstiftningen spelar en viktig roll, särskilt genom att underlätta utbytet av bästa praxis när det gäller efterlevnaden av miljölagstiftningen och se till att minimikraven för kontroller följs. Nätverkets arbete kommer att ingå i kommande initiativ för att hjälpa medlemsstaterna att säkra efterlevnaden av EU:s miljölagstiftning ⁽⁴⁾. Arbetsgruppen för skydd av enskilda med avseende på behandlingen av personuppgifter (den s.k. artikel 29-arbetsgruppen) spelar en viktig roll i tillämpningen av dataskyddslagstiftningen. I och med ikraftträdandet av EU:s nya dataskyddsdram ⁽⁵⁾, kommer den att ersättas av Europeiska dataskyddsstyrelsen.

Oberoende administrativa myndigheter eller tillsynsorgan som krävs enligt EU-lagstiftningen (t.ex. inom uppgiftsskydd, jämställdhet energi, transport eller finansiella tjänster) spelar en central roll i genomförandet och kontrollen av efterlevnaden. Kommissionen kommer därför särskilt att se till att de är tillräckligt och lämpligt utrustade för att fullgöra sina uppgifter. Kommissionen anser till exempel att de nationella konkurrensmyndigheternas bör ges befogenheter så att de kan genomdriva konkurrensreglerna på ett bättre sätt. Ett sätt att säkerställa detta är att se till att dessa myndigheter agerar oberoende och är utrustade med tillräckliga verktyg och resurser för att genomdriva konkurrensreglerna på ett mer effektivt sätt i EU, stärka marknadernas konkurrenskraft och ge konsumenterna tillgång till ett bättre urval av varor och tjänster till lägre priser och högre kvalitet. Ett annat fokusområde är att garantera oberoendet för nationella regleringsmyndigheter för elektroniska kommunikationstjänster, energisektorn, regleringsmyndigheter för järnvägar och nationella finansiella tillsynsmyndigheter ⁽⁶⁾. Inom den finansiella sektorn kan europeiska regleringsmyndigheter utreda

⁽¹⁾ Artikel 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006.

⁽²⁾ Arbetsarrangemangen med medlemsstaterna kommer nu att anpassas därefter.

⁽³⁾ Såsom kommissionen anger i sitt meddelande om en strategi för den inre marknaden (COM(2015) 550 final) kommer den att lägga fram ett antal övergripande åtgärder för ytterligare insatser i arbetet med att hålla produkter som inte uppfyller kraven borta från EU:s marknad genom att stärka marknadskontrollen och ge rätt incitament till ekonomiska aktörer.

⁽⁴⁾ Se prioritering 10 i kommissionens meddelande *Kommissionens arbetsprogram 2017 – Ett EU som skyddar, försvarar och sätter medborgarna i centrum* (COM(2016) 710 final).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF.

⁽⁶⁾ Se artikel 3.3 a i ramdirektiv 2002/21/EG om elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, artikel 55 i direktiv 2012/34/EU om inrättande av ett gemensamt europeiskt järnvägsområde, artikel 4.4 i direktiv 2013/36/EU (fjärde kapitalkravsdirektivet), artikel 27 ff. i direktiv 2009/138/EG (Solvens II) samt skäl 123 i direktiv 2014/65/EU (Mifid II).

och vidta ytterligare åtgärder när nationella behöriga myndigheter inte fullgör sina skyldigheter enligt tillämplig lagstiftning⁽¹⁾. Kommissionen kommer att uppmuntra moderniseringar av tillsynsmyndigheter genom den europeiska planeringsterminen, EU:s årliga process för samordning av den ekonomiska politiken, och vid behov genom särskild lagstiftning. Kommissionen har till exempel lagt fram ett förslag om en översyn av förordningen om samarbete mellan de nationella myndigheter som ansvarar för genomdrivandet av konsumentskyddslagstiftningen⁽²⁾ i syfte att stärka medlemsstaternas förmåga att hantera överträdelser av konsumentlagstiftningen, särskilt i onlinemiljön.

Via den europeiska planeringsterminen kommer kommissionen även att hjälpa medlemsstaterna att förbättra ändamålsenligheten hos deras nationella rättsväsenden och stödja rättsliga reformer och rättslig utbildning med EU-medel. Resultattavlan för rättskipningen i EU⁽³⁾ bidrar till denna process i form av en jämförbar översikt av de nationella rättssystemens kvalitet, oberoende och effektivitet. Tack vare resultattavlan är det lättare att identifiera brister och bästa praxis och följa framstegen. Kommissionen kommer att öka sitt stöd till stärkandet av de nationella rättssystemen och fortsätta att främja utbildningsprogram för nationella domare och andra rättstillämpare. Kommissionen har ett givande samarbete med nationella domare för att säkerställa efterlevnaden av konkurrensreglerna⁽⁴⁾ och miljölagstiftningen⁽⁵⁾ samt underlätta det rättsliga samarbetet i privaträttsliga frågor via det europeiska rättsliga nätverket⁽⁶⁾. Detta visar att det finns möjligheter att förbättra erfarenhetsutbytet. Ett tolkningsmeddelande från kommissionen om tillgång till rättvisa i miljöfrågor kommer att bidra till dessa insatser⁽⁷⁾.

I syfte att främja god förvaltning och tillämpning av EU-rätten på nationell nivå kommer kommissionen att förstärka sitt samarbete med Europeiska ombudsmannanätverket, som samordnas av Europeiska ombudsmannen och sammanför nationella och regionala ombudsmän.

Bättre lagstiftning bidrar till bättre tillämpning och genomförande

Parlamentet, rådet och kommissionen har en gemensam politisk vilja att förbättra lagstiftningens kvalitet, se över befintliga rättsakter och uppdatera dem vid behov. I det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning bekräftar de också sitt åtagande att säkerställa att lagstiftningen håller god kvalitet och se till att den tillgodoser medborgarnas och företagens behov. Tydligt utformade och tillgängliga rättsakter bidrar till rättssäkerhet och bättre tillämpning. Om lagstiftningen är tydlig och tillgänglig kan den genomföras effektivt, medborgare och ekonomiska aktörer har lättare att förstå sina rättigheter och skyldigheter och rättsväsendet kan genomdriva lagstiftningen på ett ändamålsenligt sätt.

Därför är det viktigt att vissa aspekter av genomförandet och tillämpningen av EU-rätten beaktas vid utformningen av politiken. Kommissionens riktlinjer för bättre lagstiftning⁽⁸⁾ vägleder kommissionens avdelningar i utarbetandet av "genomförandeplaner" för att identifiera eventuella svårigheter som medlemsstaterna möter i genomförandet av lagstiftningen och innehåller även förslag om hur dessa risker kan begränsas. När kommissionen utarbetar förslag till direktiv samarbetar den även med medlemsstaterna för att fastställa om det behövs förklarande dokument om förhållandet till nationella införlivandeåtgärder⁽⁹⁾.

Insyn är avgörande för att säkerställa att EU-rätten införlivas, tillämpas och genomförs på ett korrekt sätt. Enligt det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning ska medlemsstaterna informera allmänheten när de införlivar EU-direktiv, och i den nationella införlivandeakten (eller relaterade handlingar) klargöra om de lägger till element som inte har något samband med den berörda EU-lagstiftningen.

⁽¹⁾ Förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), förordning (EU) nr 1094/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten) och förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten).

⁽²⁾ Förslag till översyn av förordningen om samarbete mellan de nationella myndigheter som ansvarar för genomdrivandet av konsumentskyddslagstiftningen (COM(2016) 283 final, 25.5.2016).

⁽³⁾ Meddelandet *Resultattavlan för rättskipningen i EU 2016* (COM(2016) 199 final, 11.4.2016).

⁽⁴⁾ Meddelande från kommissionen *Ändringar av kommissionens tillkännagivande om samarbete mellan kommissionen och EU-medlemsstaternas domstolar vid tillämpning av artiklarna 81 och 82 i EG-fördraget* (EUT C 256, 5.8.2015, s. 5).

⁽⁵⁾ http://ec.europa.eu/environment/legal/law/training_package.htm

⁽⁶⁾ Rådets beslut 2001/470/EG av den 28 maj 2001 om inrättande av ett europeiskt rättsligt nätverk på privaträttens område (EGT L 174, 27.6.2001, s. 25).

⁽⁷⁾ Se prioritering 10 i *Kommissionens arbetsprogram 2017 – Ett EU som skyddar, försvarar och sätter medborgarna i centrum* (COM(2016) 710 final).

⁽⁸⁾ Meddelandet *Bättre lagstiftning för bättre resultat – en EU-agenda* (COM(2015) 215 final, 19.5.2015).

⁽⁹⁾ Politiken fastställs i 1) en gemensam politisk förklaring av den 28 september 2011 från medlemsstaterna och kommissionen (EUT C 369, 17.12.2011, s. 2), och 2) en gemensam politisk förklaring av den 27 oktober 2011 från Europaparlamentet, rådet och kommissionen (EUT C 369, 17.12.2011, s. 3).

3. Ett mer strategiskt förhållningssätt till kommissionens kontroll av efterlevnaden

Fastställa prioriteringar

Kommissionen främjar EU:s allmänna intresse och säkerställer tillämpningen av fördragen. Som väktare av fördragen är kommissionen skyldig att övervaka de åtgärder medlemsstaterna vidtar för att genomföra EU-rätten och under EU-domstolens kontroll se till att deras lagstiftning och metoder är förenliga med den ⁽¹⁾.

När kommissionen utövar denna befogenhet har den utrymme för skönmässig bedömning av huruvida och när ett överträdelseförfarande ska inledas samt huruvida och när ett ärende ska hänskjutas till domstolen ⁽²⁾. Enligt rättspraxis innebär detta att enskilda personer inte kan väcka talan mot kommissionen om den avstår från att inleda ett överträdelseförfarande ⁽³⁾.

Målsättningen att vara "större och mer målmedvetet i stora frågor och mindre och mer anspråkslöst i små frågor" bör omvandlas till ett mer strategiskt och effektivt tillvägagångssätt för hanteringen av överträdelser. I detta nya tillvägagångssätt kommer kommissionen att fortsätta värdesätta den viktiga roll som klagomål från enskilda personer spelar för att upptäcka mer allmänna problem med bristande efterlevnad av EU-rätten som påverkar medborgares och företags intressen.

Det är viktigt att kommissionen använder sitt utrymme för skönmässig bedömning på ett strategiskt sätt så att den kan fokusera på och prioritera de viktigaste överträdelserna av EU-rätten som påverkar medborgarnas och företagens intressen. I detta sammanhang kommer kommissionen att agera kraftfullt i samband med överträdelser som hindrar genomförandet av viktiga EU-politiska mål ⁽⁴⁾ eller riskerar att undergräva de fyra grundläggande friheterna.

Kommissionen kommer att prioritera utredningar av ärenden där medlemsstaterna har underlåtit att anmäla införlivandeåtgärder eller åtgärderna har lett till ett felaktigt införlivande av direktiv, där medlemsstaterna inte har efterlevt en dom från EU-domstolen enligt artikel 260.2 i EUF-fördraget eller om de har orsakat allvarlig skada för EU:s ekonomiska intressen eller överträtt EU:s exklusiva befogenheter enligt artikel 2.1 i kombination med artikel 3 i EUF-fördraget.

Skyldigheten att vidta nödvändiga åtgärder för att efterleva en dom från EU-domstolen får störst konsekvenser om den åtgärd som måste vidtas rör systembrister i en medlemsstats rättssystem. Kommissionen kommer därför att starkt prioritera överträdelser som avslöjar systembrister som undergräver funktionen hos EU:s institutionella ram. Detta gäller särskilt överträdelser som påverkar de nationella rättssystemens förmåga att bidra till effektiv kontroll av efterlevnaden av EU-rätten. Kommissionen kommer följaktligen att agera kraftfullt i alla ärenden som rör nationella regler eller allmän praxis som hindrar EU-domstolens förfarande för förhandsavgöranden eller där nationell lagstiftning hindrar nationella domstolar från att erkänna EU-rättens företräde. Den kommer även att agera i ärenden där den nationella lagstiftningen inte föreskriver effektiva prövningsförfaranden vid överträdelser av EU-lagstiftning eller om nationell lagstiftning på annat sätt hindrar de nationella rättssystemen att säkerställa att EU-rätten tillämpas på ett ändamålsenligt sätt enligt de krav som följer av rättsstatsprincipen och artikel 47 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.

Förutom dessa fall anser kommissionen att det är viktigt att se till att nationell lagstiftning uppfyller EU-rätten, eftersom felaktig nationell lagstiftning systematiskt undergräver medborgarnas förmåga att hävda sina rättigheter, även de grundläggande rättigheterna, och dra full nytta av de fördelar som EU-lagstiftningen ger. Kommissionen kommer även särskilt att uppmärksamma ärenden som visar på en upprepad underlåtenhet från en medlemsstats sida att tillämpa EU-rätten på ett korrekt sätt.

⁽¹⁾ Artikel 17.1 i EU-fördraget.

⁽²⁾ Se särskilt dom av den 6 december 1989 i mål C-329/88, kommissionen mot Grekland, REG 1989, s. 4159, dom av den 1 juni 1994 i mål C-317/92, kommissionen mot Tyskland, REG 1994, s. I-2039, dom av den 6 oktober 2009 i mål C-562/07, kommissionen mot Spanien, REG 2009, s. I-9553, dom av den 14 september 1995 i mål T-571/93, Lefebvre m.fl. mot kommissionen, REG 1995, s. II-2379 och dom av den 19 maj 2009 i mål C-531/06, kommissionen mot Italien, REG 2009, s. I-4103.

⁽³⁾ Se dom av den 14 september 1995 i mål T-571/93, Lefebvre m.fl. mot kommissionen, REG 1995, s. II-2379.

⁽⁴⁾ Vilket särskilt angetts i Europeiska rådets strategiska agenda av den 27 juni 2014 och i Europeiska kommissionens politiska riktlinjer av den 15 juli 2014.

Med tanke på att kommissionen har utrymme för skönsmässig bedömning när den beslutar om vilka ärenden den ska utreda, kommer den att undersöka hur överträdelse påverkar uppnåendet av viktiga EU-politiska mål, t.ex. överträdelse av de grundläggande friheter enligt fördraget som skapar särskilda problem för medborgare eller företag som vill flytta eller genomföra transaktioner mellan medlemsstater, eller där systemeffekter uppstår i en medlemsstat som får verkningar i andra medlemsstater. Kommissionen kommer att skilja mellan ärendena enligt det mervärde som kan åstadkommas genom ett överträdelseförfarande och kommer att avsluta ärenden när den anser att detta är lämpligt ur politisk synvinkel. Kommissionen kommer särskilt att använda sitt utrymme för skönsmässig bedömning i ärenden där förfaranden för förhandsavgörande enligt artikel 267 i EUF-fördraget pågår om samma fråga och åtgärder från kommissionens sida inte nämnvärt skulle påskynda lösningen av ärendet och fall där ett överträdelseförfarande skulle strida mot det förhållningssätt som kommissionskollegiet intagit i fråga om ett lagstiftningsförslag.

Vissa ärendekategorier kan ofta hanteras på ett tillfredsställande sätt med hjälp av andra, lämpligare mekanismer på EU-nivå och nationell nivå. Detta gäller särskilt enskilda fall av felaktig tillämpning som inte ger upphov till en principfråga, fall där det saknas tillräckliga bevis för att det rör sig om en allmän praxis, problem med att nationell lagstiftning inte är förenlig med EU:s lagstiftning eller systematiskt underlåtit att följa EU-lagstiftningen. Om det finns effektivt rättsskydd kommer kommissionen som en allmän regel i detta sammanhang att hänskjuta klagande till den nationella nivån.

Förstärkt bedömning av efterlevnaden

Detta tillvägagångssätt kräver en mer strukturerad, systematisk och ändamålsenlig bedömning av införlivandet och överensstämmelsen när det gäller nationella åtgärder för att tillämpa EU-lagstiftningen. Nya metoder kommer att användas i dessa bedömningar. Kommissionen arbetar t.ex. med att utveckla ett dataanalysverktyg för att förbättra övervakningen av lagstiftningen om den inre marknaden⁽¹⁾. Tanken är att detta verktyg ska påskynda bedömningarna av huruvida nationella åtgärder är förenliga med EU-rätten, identifiera luckor och felaktigt införlivande och upptäcka eventuella nationella överregleringsåtgärder som inte är relaterade till införlivandet av direktiv. Klagomål kan handla om en medlemsstats bristande införlivande av ett direktiv i allmänhet, utan att ta upp särskilda aspekter som påverkar klaganden. Sådana klagomål omfattas normalt av en bedömning av efterlevnaden och kommissionen kommer därför att behandla dem inom ramen för denna bedömning i stället för att handlägga dem individuellt.

Sanktioner för underlåtit att anmäla införlivandeåtgärder

Kommissionen fäster stor vikt vid att direktiv införlivas i tid. Kommissionen har därför för som mål att hänskjuta överträdelseärenden till EU-domstolen inom på tolv månader om ett direktiv inte införlivas⁽²⁾. Eftersom kommissionen prioriterar snabb anmälan av införlivandeåtgärder har den för avsikt att fullständigt utnyttja de möjligheter som fastställs i artikel 260.3 i EUF-fördraget för att skärpa sin policy för sanktioner i sådana fall.

Genom Lissabonfördraget infördes viktiga bestämmelser om ekonomiska sanktioner i syfte att motivera medlemsstaterna att snabbt införliva direktiv som antas enligt ett lagstiftningsförfarande (artikel 260.3 i EUF-fördraget) i sina nationella rättsordningar. Medlemsstaterna fortsätter dock att missa tidsfristerna för införlivande. I slutet av 2015 var 518 överträdelseärenden om sent införlivande fortfarande oavslutade, vilket innebär en ökning på 19 procent jämfört med de 421 oavslutade ärendena vid årsslutet 2014⁽³⁾. I vissa fall vidtar inte medlemsstaterna åtgärder för att införliva ett direktiv förrän mycket sent i de domstolsförfaranden som kommissionen väckt mot dem, vilket innebär att de får mycket extra tid på sig att fullgöra sina skyldigheter.

I sitt meddelande om genomförandet av artikel 260.3 i fördraget från 2011⁽⁴⁾ förklarade kommissionen att den i överträdelseärenden som rör underlåtit att införliva ett lagstiftningsdirektiv i regel kommer att begära att domstolen endast ålägger vite. Kommissionen påpekade dock även att den reserverar sig rätten att i lämpliga fall begära att domstolen förelägger både vite och ett standardbelopp. Kommissionen förklarade också att den kommer att se över sin praxis att generellt inte begära standardbelopp beroende på hur medlemsstaterna reagerade på förslaget om att endast begära vite.

Mot bakgrund av erfarenheterna i detta sammanhang kommer kommissionen nu att anpassa sin praxis i ärenden som väcks i EU-domstolen i enlighet med artikel 260.3 i EUF-fördraget, precis som den har gjort i ärenden som hänskjuts till domstolen i enlighet med artikel 260.2 i fördraget⁽⁵⁾, genom att systematiskt begära att domstolen ålägger både ett standardbelopp och vite. När kommissionen fastställer standardbelopp enligt denna metod⁽⁶⁾ kommer den att beakta omfattningen av införlivandet när den avgör hur allvarligt det bristande införlivandet är.

⁽¹⁾ Meddelandet *Att förbättra den inre marknaden: bättre möjligheter för individer och företag* (COM(2015) 550 final, 28.10.2015).

⁽²⁾ Meddelande från kommissionen *En europeisk union som bygger på resultat – tillämpningen av gemenskapsrätten* (COM(2007) 502 final).

⁽³⁾ Se trettiofjärde årsrapporten om kontrollen av EU-rättens tillämpning, s. 27.

⁽⁴⁾ EUT C 12, 15.1.2011, s. 1.

⁽⁵⁾ Det omarbetade meddelandet om tillämpning av artikel 228 i EG-fördraget (SEK(2005) 1658, 9.12.2005, punkterna 10–12) innehåller en hänvisning till mål C-304/02, kommissionen mot Frankrike, REG (2005), s. I-6263, punkterna 80–86 och 89–95, där domstolen bekräftade att både standardbelopp och vite kan kumuleras för en och samma överträdelse.

⁽⁶⁾ Standardbeloppet kommer att beräknas genom den metod som anges i punkterna 19–24 i det omarbetade meddelandet om tillämpning av artikel 228 i EG-fördraget från 2005 (SEK(2005) 1658).

Den logiska följden av tillvägagångssättet i fråga om standardbelopp är att kommissionen i ärenden där en medlemsstat åtgärdar överträdelsen genom att införliva direktivet i fråga under domstolsförfarandets gång inte längre kommer att dra tillbaka sina åtgärder endast av det skälet. EU-domstolen kan inte fatta beslut om att ålägga vite, eftersom ett sådant beslut inte längre skulle tjäna sitt syfte. Den kan dock ålägga standardbelopp för överträdelseförfarandets varaktighet fram till den tidpunkt då situationen åtgärdades, eftersom denna aspekt av ärendet inte har förlorat sitt syfte. Kommissionen kommer att vara noga med att utan dröjsmål informera domstolen om en medlemsstat åtgärdar en överträdelse i något skede av rättsprocessen. Den kommer att göra detsamma om en medlemsstat med anledning av en dom som avgetts enligt artikel 260.3 i EUF-fördraget åtgärdar situationen och skyldigheten att betala vite således upphör.

Som en övergångsregel kommer kommissionen att tillämpa sin anpassade metod enligt ovan på överträdelseförfaranden där beslutet att sända en formell underrättelse fattas efter offentliggörandet av detta meddelande.

Slutligen påminner kommissionen om att den, vilket den redan förklarade i sitt meddelande från 2011, särskilt kommer att göra åtskillnad mellan felaktigt införlivande och (delvis) bristande införlivande.

4. Se till att fördelarna med EU-rätten kommer medborgarna till del: rådgivning och prövning

Bättre efterlevnad av EU-rätten gynnar både medborgare och företag. De vill ha enkla och praktiska råd om sina rättigheter enligt EU:s lagstiftning och om hur de kan utnyttja dem. När medborgarnas och företagens individuella rättigheter kränks är det viktigt att de får vägledning om hur de enkelt kan hitta och utnyttja de lämpligaste prövningsmekanismerna på EU-nivå eller nationell nivå.

Kommissionen kommer att hjälpa medborgarna genom att öka deras medvetenhet om sina rättigheter enligt EU-lagstiftningen och de olika problemlösningssverktyg som finns tillgängliga på nationell nivå och EU-nivå. Kommissionen kommer att vägleda, råda och uppmuntra medborgarna att använda den lämpligaste problemlösningssmekanismen i varje situation. Det är avgörande att medborgarna förstår hur överträdelseförfarandet fungerar och anpassar sina förväntningar till detta. Många inger klagomål och förväntar sig att kanske få ekonomisk ersättning eller en annan form av gottgörelse för en överträdelse av EU-rätten. De blir besvikna när de inser att överträdelseförfarandet visserligen är utformat för att främja unionens allmänna intresse, men att det kanske inte alltid är det lämpligaste verktyget för att hantera sådana situationer. Det främsta syftet med överträdelseförfarandet är att se till att medlemsstaterna genomför EU-rätten i det allmänna intresset, inte att bevilja gottgörelse i enskilda fall. Det är de nationella domstolarna som är behöriga att behandla talan som väcks av enskilda personer som begär att nationella åtgärder ska upphävas eller vill ha ekonomisk ersättning för skador som orsakats av sådana åtgärder. Nationella myndigheter spelar också en viktig roll när det gäller att säkra enskilda personers rättigheter. Klagande som begär individuell gottgörelse måste informeras tydligt om detta.

Med tanke på att klagomål är ett viktigt sätt att upptäcka överträdelser av EU-rätten kommer kommissionen att satsa på att förbättra handläggningen av klagomål. För att förbättra bedömningen av grunderna för klagomål och underlätta handläggningen och svaren bör klagande från och med nu använda standardformuläret för klagomål. Kommissionen är noga med att informera klagande om uppföljningen av deras klagomål. Detta kräver en översyn av de administrativa förfarandena för klagandens ställning o dessa avseenden ⁽¹⁾ (se bilagan).

Den gemensamma digitala ingången (*Single Digital Gateway*) ⁽²⁾ kommer att ge medborgare och företag en gemensam åtkomstpunkt till all information om den inre marknaden samt hjälp-, rådgivnings- och problemlösningstjänster på EU-nivå och/eller nationell nivå. Den kommer även att täcka nationella och EU-omfattande förfaranden som behövs för att driva verksamhet i EU. Syftet med den digitala ingången är att informera medborgare och företag om vad kommissionen kan och inte kan göra, hur länge ett förfarande väntas ta och vilka resultat som kan uppnås. Den kommer även att slussa dem vidare till personliga rådgivnings- och problemlösningstjänster.

Denna insats kommer att kräva att kommissionen och medlemsstaterna samarbetar för att ta fram ett register över de klagomåls- och prövningssmekanismer som finns tillgängliga på nationell nivå dit medborgarna kan vända sig för att söka upprättelse i individuella ärenden. Registret kommer att omfatta befintliga EU-mekanismer, t.ex. Solvit (som ger information och hjälp till medborgare och hanterar problem med felaktig tillämpning av EU-rätten från nationella myndigheters sida i gränsöverskridande situationer) och nätverket av europeiska konsumentcentrum (som tillhandahåller rådgivning och hjälp till konsumenter om deras rättigheter i samband med köp i ett annat land eller på nätet samt hjälper till att bilägga relevanta tvister med företag).

⁽¹⁾ Meddelandet *Uppdatering av klagandens ställning i ärenden om unionsrättens tillämpning* (COM(2012) 154, 2.4.2012).

⁽²⁾ Enligt meddelandet *En strategi för en inre digital marknad i Europa* (COM(2015) 192 final, s. 17) och meddelandet om strategin för den inre marknaden (COM(2015) 550 final, s. 5 och 17).

Solvit-handlingsplanen, som förstärker Solvits roll i handläggningen av klagomål rörande EU-rättsliga frågor, kommer att visa kommissionens åtagande att ytterligare stärka sådana mekanismers roll. Kommissionen planerar att uppgradera Solvit-nätverket. Den undersöker dessutom möjligheten att införa ett informationsverktyg för den inre marknaden för att samla in kvantitativ och kvalitativ information direkt från utvalda marknadsaktörer och förbättra inriktningen på samarbetet med medlemsstaterna i syfte att förbättra efterlevnaden. Ett sådant administrativt samarbete med medlemsstaterna⁽¹⁾ bör bidra till att lösa individuella problem och förbättra utbytet av bästa praxis. Det kommer även att användas för att uppmuntra nationella myndigheter att tillhandahålla bättre information via alla befintliga plattformar, såsom e-juridikportalen⁽²⁾.

Kommissionen kommer att säkerställa en fullständig tillämpning av EU-lagstiftningen om medling och alternativ tvistlösning. Alternativa tvistlösningsmekanismer spelar en viktig roll, eftersom de ger konsumenterna och näringsidkarna möjlighet att lösa sina tvister på ett enkelt, snabbt och billigt sätt utan att behöva gå till domstol. Kommissionen lanserade en plattform för tvistlösning online i februari 2016, som ger konsumenterna och näringsidkarna i EU ett verktyg för att lösa avtalstvister om onlineköp via alternativ tvistlösning. Inom finanssektorn har kommissionen inrättat nätverket för klagomål mot finansiella tjänster, vars syfte är att underlätta lösningar av gränsöverskridande tvister om finansiella tjänster mellan konsumenterna och leverantörerna av finansiella tjänster. Annan EU-lagstiftning föreskriver gemensamma normer för klagomålshandläggning och prövningsmekanismer i alla medlemsstater (t.ex. förordningarna om passagerares rättigheter⁽³⁾ och offentlig upphandling⁽⁴⁾ samt förordningen om småmål⁽⁵⁾).

5. Slutsatser

En enhetlig tillämpning av EU-rätten i alla medlemsstater är avgörande för EU:s framgång, och kommissionen fäster därför stor vikt vid att säkerställa en ändamålsenlig tillämpning av EU-rätten. Utmaningen att tillämpa, genomföra och genomdriva unionslagstiftningen är gemensam för EU och medlemsstaterna. För att uppnå resultat krävs ett mer strategiskt tillvägagångssätt som inriktas på problem där åtgärder för kontroll av efterlevnaden kan göra verklig skillnad. I linje med kommissionens mål att prioritera snabb anmälan av åtgärder som införlivar direktiv kompletteras det strategiska tillvägagångssättet med en översyn av hur de sanktioner som avses i artikel 260.3 i EUF-fördraget ska användas. Kommissionen kommer att hjälpa medlemsstaterna att se till att medborgarna och företagen kan utöva sina rättigheter och få tillgång till rättslig prövning på nationell nivå. De kombinerade insatserna från alla berörda parter, både på unionsnivå och ute i medlemsstaterna, kommer att säkerställa en bättre tillämpning av EU-rätten, till allas nytta.

Den strategi som stakas ut i detta meddelande kommer att tillämpas från den dag då meddelandet offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

⁽¹⁾ Enligt artikel 197 i EUF-fördraget.

⁽²⁾ E-juridikportalen innehåller information om behöriga nationella icke-rättsliga organ som arbetar med mänskliga rättigheter, där enskilda personer kan få hjälp med att genomdriva sina grundläggande rättigheter. Den kommer att utökas under 2017 med en databas över europeisk konsumenträtt, som ger information om domstolarnas och myndigheters tillämpning av EU:s konsumentlagstiftning.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 261/2004 av den 11 februari 2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar och om upphävande av förordning (EEG) nr 295/91 (EUT L 46, 17.2.2004, s. 1), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1371/2007 av den 23 oktober 2007 om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer (EUT L 315, 3.12.2007, s. 14), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1177/2010 av den 24 november 2010 om passagerares rättigheter vid resor till sjöss och på inre vattenvägar och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 (EUT L 334, 17.12.2010, s. 1) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 181/2011 av den 16 februari 2011 om passagerares rättigheter vid busstransport och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 (EUT L 55, 28.2.2011, s. 1).

⁽⁴⁾ Rådets direktiv 89/665/EEG av den 21 december 1989 om samordning av lagar och andra författningar för prövning av offentlig upphandling av varor och bygg- och anläggningsarbeten (EGT L 395, 30.12.1989, s. 33) och rådets direktiv 92/13/EEG av den 25 februari 1992 om samordning av lagar och andra författningar om gemenskapsregler om upphandlingsförfaranden tillämpade av företag och verk inom vatten-, energi-, transport- och telekommunikationssektorerna (EGT L 76, 23.3.1992, s. 14).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007 av den 11 juli 2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande (EUT L 199, 31.7.2007, s. 1).

BILAGA

Administrativa förfaranden för klagandens ställning i ärenden om unionsrättens tillämpning**1. Definitioner och tillämpningsområde**

Med klagomål avses varje skriftlig hänvändelse till kommissionen som avser bestämmelser, avsaknaden av bestämmelser eller praxis från en medlemsstats sida som strider mot unionsrätten.

Med klagande avses en person eller ett organ som inkommer med ett klagomål till kommissionen.

Med överträdelseförfarande avses den administrativa fasen av ett förfarande om fördragsbrott som inleds av kommissionen med stöd av artikel 258 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) eller artikel 106 a i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratomfördraget).

Detta förfarande gäller förhållandet mellan klaganden och kommissionen i samband med åtgärder eller praxis som kan omfattas av artikel 258 i EUF-fördraget. Det gäller inte klagomål som rör andra bestämmelser i fördragen, till exempel klagomål om statligt stöd, som omfattas av artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget samt av rådets förordning (EU) 2015/1589⁽¹⁾ och klagomål som endast rör artiklarna 101 och 102 i EUF-fördraget.

2. Allmänna principer

Vem som helst kan, avgiftsfritt, klaga hos kommissionen på en medlemsstats bestämmelse i lag eller annan författning, avsaknaden av bestämmelser eller myndighetspraxis som han eller hon anser strider mot unionsrätten.

Klagande behöver inte visa att de har ett berättigat intresse av att få saken prövad. De behöver inte heller visa att han eller hon i första hand eller direkt berörs av bestämmelsen, avsaknaden av bestämmelser eller praxis i fråga.

Om inte annat följer av undantagen i punkt 3, registrerar kommissionen klagomålet om detta framgår av formuläret.

Kommissionen avgör själv om klagomålet ska leda till vidare åtgärder eller inte.

3. Registrering av klagomål

Klagomål om tillämpningen av unionsrätten från en medlemsstat ska registreras av kommissionen i ett särskilt register.

Följande skrivelser bör inte handläggas som klagomål av kommissionen, och bör inte heller registreras i det särskilda registret:

- Anonyma skrivelser eller skrivelser som saknar avsändaradress eller har en ofullständig adress.
- Skrivelser som inte direkt eller indirekt utpekar en medlemsstat som ansvarig för bestämmelser eller myndighetspraxis som strider mot unionsrätten.
- Skrivelser som gäller privatpersoners eller privata organisationers agerande, om inte klagomålet visar på att myndigheter är inblandade eller att de underlåter att ingripa mot agerandet. Kommissionen ska emellertid kontrollera om skrivelsen innehåller uppgifter om ett beteende som strider mot konkurrensreglerna (artiklarna 101 och 102 i EUF-fördraget).
- Skrivelser som inte anger någon grund för klagomålet.
- Skrivelser som innehåller grunder för klagomålet till vilka kommissionen offentligt har tagit en klar och fast ställning. Klaganden ska i så fall underrättas om kommissionens ställningstagande.
- Skrivelser som innehåller grunder som uppenbart inte ingår i unionsrättens tillämpningsområde.

4. Mottagningsbevis

Kommissionen ska sända ett mottagningsbevis för alla skrivelser inom femton dagar från mottagandet. I mottagningsbeviset anges ett referensnummer som ska anges vid all skriftväxling.

Vid flera klagomål med samma grund kan de individuella mottagningsbevisen ersättas med en allmän kungörelse på EU:s webbplats Europa⁽²⁾.

⁽¹⁾ EUT L 248, 24.9.2015, s. 9.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/atwork/applying-eu-law/multiple_complaint_form_sv.htm

Om kommissionen beslutar att inte registrera klagomålet ska den meddela avsändaren detta i en skrivelse, med angivande av skälet eller skälen för detta (se punkt 3 andra stycket).

I förekommande fall ska kommissionen upplysa klaganden om alternativa möjligheter att klaga, till exempel möjligheten att vända sig till nationella domstolar, till Europeiska ombudsmannen, till ombudsmän i medlemsstaterna eller att åberopa andra nationella eller internationella klagomålsförfaranden.

5. Formerna för att lämna in klagomål

Klagomål ska inges genom standardformuläret. De ska lämnas in online eller skriftligen genom en skrivelse till kommissionens generalsekreterare på adressen "1049 Bryssel, Belgien" eller inges till något av kommissionens kontor i medlemsstaterna.

De ska skrivas på något av unionens officiella språk.

Standardformuläret finns tillgängligt hos kommissionen på begäran eller via webbplatsen Europa ⁽¹⁾. Om kommissionen anser att ett klagomål inte uppfyller kraven för standardformuläret ska den informera klaganden om detta och be honom/henne att fylla i formuläret inom en förskriven tidsperiod som normalt inte ska överskrida en månad. Om klaganden inte svarar inom den föreskrivna perioden kommer klagomålet att anses ha dragits tillbaka. Detta krav kan frångås under exceptionella omständigheter där det står klart att klaganden inte kan använda formuläret.

6. Skydd av klagandens identitet och personuppgifter

Klagandens identitet och de uppgifter han eller hon har lämnat får endast röjas för medlemsstaten om klaganden på förhand har lämnat sitt samtycke. I detta avseende ska kommissionen särskilt iaktta bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter ⁽²⁾.

7. Kontakter med klaganden

Efter att ett klagomål har registrerats kan det undersökas närmare i samarbete med den berörda medlemsstaten. Kommissionen kommer att skriftligen informera klaganden om detta.

Om kommissionen inleder ett överträdelseförfarande på grund av ett klagomål, kommer kommissionen att skriftligen informera klaganden om alla beslut som kommissionen fattar under ärendets gång (formell underrättelse, motiverat yttrande, väckande av talan vid domstolen eller avskrivning av ärendet). Vid flera klagomål med samma grund kan denna skriftliga korrespondens ersättas med en allmän kungörelse på webbplatsen europa.eu.

Klaganden kan under hela handläggningen begära att få utveckla eller precisera grunderna för klagomålet inför kommissionen. Detta sker på plats och på klagandens egen bekostnad.

8. Handläggningstider för klagomål

Som huvudregel gäller att kommissionen ska handlägga klagomålet så att den kan besluta om en formell underrättelse eller en avskrivning av ärendet inom ett år efter det att klagomålet har registrerats, förutsatt att klaganden har lämnat alla erforderliga uppgifter.

Om handläggningstiden blir längre, ska kommissionen skriftligen meddela klaganden detta.

9. Handläggningens resultat

När handläggningen av klagomålet är klar, kan kommissionen antingen utfärda en formell underrättelse, vilket innebär att ett överträdelseförfarande inleds mot den aktuella medlemsstaten, eller avskriva ärendet utan vidare åtgärder.

Kommissionen gör en skönsmässig bedömning av om ett överträdelseförfarande ska inledas eller avslutas.

10. Avskrivning utan vidare åtgärder

Om kommissionen tänker föreslå att ett ärende ska avskrivas utan vidare åtgärder, ska den först underrätta klaganden skriftligen om detta, såvida inte ärendet är synnerligen brådsakande. I skrivelsen ska kommissionen ange skälen för avskrivningen och uppmana klaganden att lämna eventuella synpunkter inom fyra veckor. Vid flera klagomål med samma grund kan denna skriftliga korrespondens ersättas med en allmän kungörelse på webbplatsen europa.eu.

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/assets/sg/report-a-breach/complaints_sv

⁽²⁾ EGT L 8, 12.1.2001, s. 1.

Om klaganden inte svarar, om klaganden av egen förskyllan inte kan nås eller om klagandens synpunkter inte ger kommissionen anledning att ompröva sitt ställningstagande, kommer ärendet att avskrivas.

Om klagandens synpunkter ger kommissionen anledning att ompröva sitt ställningstagande fortsätter handläggningen av ärendet.

Klaganden ska underrättas skriftligen om att ärendet avskrivas.

11. Offentliggörande av beslut i överträdelseärenden

Information om kommissionens beslut i överträdelseärenden publiceras på EU:s webbplats Europa ⁽¹⁾.

12. Tillgång till handlingar i överträdelseärenden

Tillgången till handlingar i överträdelseärenden regleras av förordning (EG) nr 1049/2001 och av tillämpningsföreskrifterna till denna förordning, som finns i bilagan till kommissionens beslut 2001/937/EG, EKSG, Euratom ⁽²⁾.

13. Klagomål till Europeiska ombudsmannen

Om en klagande anser att det förekommit missförhållanden i kommissionens handläggning av klagomålet genom att de bestämmelser som anges här inte har iakttagits, kan han eller hon vända sig till Europeiska ombudsmannen i enlighet med artiklarna 24 och 228 i EUF-fördraget.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/atwork/applying-eu-law/infringements-proceedings/infringement_decisions/?lang_code=sv

⁽²⁾ EGT L 345, 29.12.2001, s. 94.